

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 20.7.1999 z vlastního podnětu podle 57 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb. a zákona č. 93/1998 Sb. v návaznosti na § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve věci přezkoumávání rozhodnutí a úkonů zadavatele města Blanska, nám. Svobody 3, 678 24 Blansko, zastoupeného v současné době Mgr. Věrou Vachovou, starostkou města, při zadávání veřejné zakázky „Blansko – Zborovce, příjezdová komunikace ke garážím“, zadávané podle § 50 písm. a) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, za účelem jejíž realizace byla dne 19.9.1995 uzavřena smlouva o dílo č. 7/95, jejíž předmět byl rozšířen dodatkem č. 1 ze dne 19.5.1997 ke smlouvě o dílo č. 7/95 bez provedení výběrového řízení podle zákona č. 199/1994 Sb., rozhodl **takto**:

Zadavatel město Blansko porušil § 3 odst. 2 zákona č. 199/1994 Sb. tím, že dne 19.5.1997 uzavřel dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo č. 7/95 ze dne 19.9.1995, aniž by splnil podmínky stanovené v § 49 nebo v § 50 tohoto zákona.

Zadavateli městu Blansku se podle § 62 odst. zákona č. 199/1994 Sb. ukládá pokuta ve výši 10 000,- Kč (deset tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dní od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zřízený u pobočky České národní banky v Brně číslo 3754 - 24825621/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol 1159915001.

O d ů v o d n ě n í

Na základě podnětu Policie České republiky, okresního ředitelství Blansko, si Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „orgán dohledu“) dopisem ze dne 7.5.1999 vyžádal u města Blanska, nám. Svobody 3, 678 24 Blansko, zastoupeného v současné době Mgr. Věrou Vachovou, starostkou města (dále jen „zadavatel“), stanovisko, které by objasnilo jeho postup při zadávání veřejné zakázky „Blansko – Zborovce, příjezdová komunikace ke garážím“ a rovněž materiály související s jejím zadáváním, které orgán dohledu obdržel dne 20.5.1999. Po prostudování předložených materiálů byl zadavatel dopisem ze dne 8.6.1999 požádán o vysvětlení některých skutečností a předložení všech zbývajících materiálů souvisejících s předmětnou veřejnou zakázkou. Vysvětlení zadavatele a zbývajících materiálů obdržel orgán dohledu dne 16.6.1999.

Uvedená veřejná zakázka byla zadávána v období, kdy pro zadávání veřejných zakázek platily dva odlišné režimy: 1.1.1995 nabytí účinnosti zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „zákon před novelou“), podle něhož zadavatelé postupovali do 30.6.1996, neboť 1.7.1996 nabytí účinnosti zákon č. 148/1996 Sb., který novelizoval zákon před novelou. Pro úplnost orgán dohledu uvádí, že zatím poslední novela zákona o zadávání veřejných zakázek byla provedena zákonem č. 93/1998 Sb., který nabytí účinnosti dne 30.4.1998.

Při posuzování správnosti postupu zadavatele při zadávání předmětné veřejné zakázky však bylo nutné vzít v úvahu, že podle § 71 zákona před novelou (i podle současné platné právní úpravy) „zadávání veřejných zakázek zahájené před účinností tohoto zákona podle dosud platných předpisů a opatření se dokončí v souladu s těmito předpisy a opatřeními“, tedy

i posuzování postupu zadavatele při zadávání jednotlivých zakázek se provádí podle předpisů platných v době zadávání příslušných zakázek.

K veřejné zakázce „Blansko – Zborovce, příjezdová komunikace ke garážím“ zadavatel orgánu dohledu jako dokumentaci o zadání veřejné zakázky předložil pouze smlouvu o dílo č. 7/95 ze dne 19.9.1995 a dodatek č. 1 ze dne 19.5.1997 ke smlouvě č. 7/95 a současně sdělil, že další písemné materiály se nepodařilo dohledat. Ke způsobu zadávání této veřejné zakázky zadavatel uvedl, že předmětná komunikace se v době zadávání veřejné zakázky nacházela v havarijním stavu (zadavatel uvedl, že tuto skutečnost mu potvrdili i bývalí pracovníci městského úřadu v Blansku – pan Bařka, Ing. Macháček, dále pak i pracovník Správy a údržby silnic Blansko – pan Toman), a proto byla oslovena společnost VESP spol. s r. o. k podání nabídky. Dokumentace o zadání veřejné zakázky neobsahuje žádný doklad, který by prokazoval, že tato komunikace byla v havarijním stavu a rovněž neobsahuje žádnou písemnou výzvu ani písemnou nabídku společnosti VESP spol. s r. o., které by se vztahovaly ke smlouvě č. 7/95 ze dne 19.9.1995 ani výzvu a nabídku, vztahující se k dodatku č. 1 ze dne 19.5.1997.

Zahájení řízení oznámil orgán dohledu účastníkovi řízení dopisem č.j. S 115/99-150/1772/99-jl ze dne 20.7.1999 a stanovil lhůtu, ve které se mohl vyjádřit ke skutečnostem, které budou podkladem pro rozhodnutí. Ve stanovené lhůtě zadavatel dopisem č.j. SEKR/189/99 ze dne 26.7.1999 navrhl nařídít ústní jednání za účelem podání bližšího vysvětlení a zdůvodnění naléhavé potřeby, která vedla zadavatele k zadání veřejné zakázky podle § 50 písm. a) zákona před novelou. Po posouzení tohoto návrhu orgán dohledu zadavateli dopisem č.j. S 115/99-150/1873/99-jl ze dne 27.7.1999 sdělil, že v tomto případě není důvodem pro zahájení správního řízení z úřední povinnosti to, že zadavatel postupoval při zadávání veřejné zakázky podle § 50 písm. a) zákona před novelou, a proto orgán dohledu nepovažuje v tomto případě za nezbytné nařizovat ústní jednání podle § 21 správního řádu, přičemž podle § 3 odst. 3 správního řádu je povinen dbát na to, „aby řízení probíhalo hospodárně a bez zbytečného zatěžování občanů a organizací“. K tomuto sdělení orgánu dohledu se zadavatel ve stanovené lhůtě ani později již nevyjádřil.

Po přezkoumání dokumentace o zadání veřejné zakázky orgán dohledu k případu uvádí následující skutečnosti.

Výzva jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky byla (a je i podle současné platné právní úpravy) mimořádným způsobem zadávání veřejných zakázek, kterého bylo možno použít jen v taxativně vymezených případech (viz § 50 zákona před novelou) a při použití § 50 písm. a) zákona před novelou zásadně pouze k odstranění stavu, který zapříčinil vznik tzv. naléhavé potřeby, nikoliv k provádění prací, které jdou nad rámec odstraňování naléhavé potřeby. Pokud tedy předmětná komunikace byla v havarijním stavu, bylo možné postupovat při zadání této veřejné zakázky podle § 50 písm. a) zákona před novelou; není však možné, aby předmět takto zadané veřejné zakázky byl rozšiřován nad rámec odstraňování naléhavé potřeby.

Veřejná zakázka zadávaná bez provedení výběrového řízení podle zákona před novelou, z důvodu havarijního stavu předmětné komunikace v roce 1995 (příslušná smlouva č. 7/95 byla uzavřena 19.9.1995; lhůta výstavby byla v této smlouvě uvedena takto: 09/95 – 12/95), nebyla dokončena ve stanoveném termínu. Naopak předmět této smlouvy byl rozšířen dodatkem č. 1 ze dne 19.5.1997, kterým rovněž došlo k navýšení ceny za splnění veřejné zakázky z původních 1 053 574,- Kč bez DPH na 2 046 018,- Kč bez DPH, tj. o částku

992 444,- Kč bez DPH; termín dokončení byl tímto dodatkem stanoven až na 30.6.1997. Pokud by rozšíření svým rozsahem nepřekročilo 50 % ceny původní veřejné zakázky, bylo by možné akceptovat, že k zadání veřejné zakázky došlo podle § 50 písm. c) zákona před novelou z důvodu standardizace nebo slučitelnosti předmětu veřejné zakázky na základě § 50 písm. c) zákona před novelou. Tento předpoklad však zde nebyl naplněn, a proto zadavatel mohl vzhledem k předpokládané výši peněžitého závazku dodatek ke smlouvě uzavřít na základě § 49 odst. 1 písm. d) zákona před novelou.

Pro úplnost ještě orgán dohledu dodává, že podle vyjádření zadavatele původní oprava komunikace byla zahájena bez stavebního povolení a poté byla stavba po celý rok 1996 zastavena, přičemž na stavbě se pokračovalo až po nabytí právní moci stavebního povolení, tj. podle zadavatele až od 3.2.1997.

Vzhledem ke zjištěnému závažnému porušení zákona před novelou a s přihlédnutím k tomu, že veřejná zakázka je již dokončena, nelze dosáhnout provedení nápravy tak, že by zadavateli bylo uloženo nové zadání veřejné zakázky, jelikož fakticky nelze ukládat plnění, které je neproveditelné, přičemž takovýto postup by zkomplikoval existující soukromoprávní vztahy zadavatele s uchazečem, s nímž byl uzavřen příslušný dodatek ke smlouvě č. 7/95. Orgán dohledu proto zvolil postup podle části čtvrté hlavy IV. zákona a uložil zadavateli pokutu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Podle § 62 odst. 1 zákona před novelou „zjistí-li orgán dohledu, že zadavatel závažně či opětovně porušil ustanovení tohoto zákona, uloží mu pokutu do výše 0,5% ceny zakázky, nejméně však ve výši 10 000 Kč“. S ohledem na toto ustanovení zákona musel orgán dohledu uložit zadavateli pokutu v minimální výši, tj. 10 000,- Kč, i když výše peněžitého závazku, o kterou byla rozšířena veřejná zakázka „Blansko – Zborovce, příjezdová komunikace ke garážím“, činila pouze 992 444,- Kč bez DPH a 0,5% z této částky činí 4962,22 Kč.

Dohled nad dodržováním zákona podle § 52 zákona před novelou spočívá mimo jiné i v kontrole postupů zadavatelů při zadávání veřejných zakázek a v ukládání sankcí. K uložení sankce s ohledem na § 62 odst. 1 zákona před novelou musí orgán dohledu přistoupit, neboť pokud by adekvátně nereagoval na zjištěná porušení zákona, nelze vyloučit, že zadavatel by v budoucnu při zadávání veřejných zakázek nepostupoval podobným způsobem. Pokuta uložená zadavateli za závažné porušení zákona zjištěné při zadávání předmětné veřejné zakázky uvedená ve výroku tohoto rozhodnutí vystihuje dvě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní - postih za porušení povinností stanovených zákonem a funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona, resp. k takovému chování, které je v souladu se zákonem.

Orgán dohledu posoudil celý případ, a na základě všech popsanych skutečností rozhodl, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dní ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - odboru dohledu nad zadáváním veřejných zakázek v Brně, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Petr Hanák
ředitel odboru dohledu
nad zadáváním veřejných zakázek v Brně

Obdrží:

Město Blansko, nám. Svobody 3, 678 24 Blansko, zast. Mgr. Věrou Vachovou

§ 3 odst. 2 ve spojení s § 50 písm. c) zákona č. 199/1994 Sb. tím, že uzavřel dne dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo č. o dílo č. 7/95 uzavřené dne 19.9.1995 a rozšířil tak předmět plnění veřejné zakázky „Blansko – Zborovce, příjezdová komunikace ke garážím“ o více než 50 % její původní ceny, čímž překročil limit uvedený v § 50 písm.c) cit. zákona, do kterého bylo možno veřejnou zakázku rozšířit na základě výzvy jednomu zájemci k podání nabídky z důvodu standardizace nebo slučitelnosti předmětu veřejné zakázky a současně tím, že uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo č. o dílo č. 7/95 nepředcházelo výběrové řízení provedené způsobem, který by odpovídal výši předpokládaného peněžitého závazku, který by vznikl zadavateli ze zadání veřejné zakázky – z uzavřeného dodatku, t.j. způsobem podle § 49 zákona č. 199/1994 Sb.